

אומנות מחאה להשמעת זעקה

האומנית והציירת ורד גרנדיר פרוכטמן מציגה בספריית הטכניון בנווה שאנן בחיפה תערוכה ייחודית בשם "אימהות חובקות ילדים" בחסות עמותת תומר בן חורין המהווה פלטפורמה לקידום אומנים, שבה מופיעות יצירות עם שש נשים עטופות בצעיפים מרומזים

יהורם גלילי

בתערוכה "אימהות חובקות ילדים", שתוצג בספריית הטכניון בנווה שאנן בחיפה עד סוף חודש יוני, מציגה ורד גרנדיר פרוכטמן יצירות שבהן ציירה שש נשים עטופות בצעיפים מרומזים, חובקות תינוקות וילדים. היא מגלה כי מקור ההשראה שלה הוא תמונתה של שירי ביבס חובקת את שני התינוקות שלה, כשהם עטופים בצעיף שבו יש הגנה סימבולית על עולליה. היצירה נקראת "שמיים שחורים" וזועקת את זעקת האימהות שגוננו על ילדיהן אך לא הצליחו בתוך השמיים שהשחירו.

גרנדיר פרוכטמן עוסקת בהנחיית קבוצות, אימון מנטלי בגישה המשלבת NLP, גשטלט, דמיון מודרך, ייעוץ ארגוני, גישור ומערכות יחסים. יש לה קליניקה והיא מפתחת מודל בשם "מציאת היהלום הפנימי" ומחברת הספר "מציאת היהלום הפנימי". היא אמה לתאומים בני 13.5 ונשואה לאיש חינוך בשם שי פרוכטמן. היא משלבת בין אומנות אנושית בועטת, עבודת טיפול והנחייה לבין השמעת קולם של אנשים מעוררי השראה, שצלחו משברים והותירו חותם בתחומים שונים של תרבות, חינוך, חברה ואקטואליה, מדי שבוע בפודקאסט שלה "ללטש את היהלום הפנימי".

ורד: "מאז ומתמיד חיה בתוכי חיה אומנית ומטפלת, ואני משלבת בין השניים באמצעות סגנון ייחודי בשם SOUL PAINTING המשלב בין הנטייה שלי לאומנות ליכולתי לצפות ולהבין את נשמותיהם של אנשים. הייתי רוצה שתערוכה זו תטייל בעולם ותזכיר לעולם את הנשים, האימהות והפעוטות שהפכו לקורבנות של הסכסוך המתמשך בין העם הפלסטיני, שהגירידים שלו הם ארגון טרור אכזר, לבין העם היהודי היושב בישראל. הלוואי והזעזוע יביא להידברות לקראת שלום בין העמים".

היא גדלה בבית של נשים. הוריה היו ניצולי שואה שאיבדו בשואה את רוב משפחתם. "אימי הפכה להיות אופטימית חסרת תקנה שחשה הודיה על כך שנותרה בחיים, ואילו אבי סבל מהתקפי זעם מכאב שמעולם לא טופלו עד שלבסוף עזבה אימי את הבית בהיותי בת 12. הייתי מוקפת בסביבה נשית חזקה: אימי, אחותי וחברות של אימי. נשים תמיד סיקרנו אותי ונתפסו בעיניי כמין החזק. הגבר היחיד שהכרתי באותם ימים היה אבא שלי, שאיכזב ואני איבדתי אמון בגברים. ציירתי רק נשים, שבהן נתתי אמון והן עניינו אותי, כמו גם עולמן הפנימי ונפשו הפצועה", היא מגלה.

כילדה סבלה מדימוי עצמי נמוך. אמה הייתה מנהלת חשבונות מוכשרת ומצליחה שעבדה בחברה לייצור חקלאי. גרנדיר פרוכטמן: "הייתי ילדה עם נטייה מובהקת לאומנות, ומתמטיקה לא הייתה מנת חלקי. כילדה בניתי לעצמי נוסחה מחשבתית, שגרמה לי להסיק מסקנה

"בימים שלאחר השבעה באוקטובר הכאב היה כה עצום ומיד התחלתי לצייר. זו הייתה דרכי לזעוק את זעקתי ולמחות על הכאב ועל הזוועות העוסקות במלחמה שהתגלו מדי יום. היצירה הראשונה 'נשיות מדממת' צוירה בעקבות דמותה של נעמה לוי המדממת וסימלה את האונס, השבי ואובדן החופש של הנשים הצעירות שנגזל מהן החופש וגופן הפך להפקר. את העבודה כרכתי בחבל המסמל את הכפייה ואת השבי. הציור זעק את זעקתן של כל הנשים ואת דמן הנשי הסימבולי. היצירה השנייה 'הכלה המחכה' היא עבודת אקריליק על קנבס בדמות כלה ססגונית המצפה לאהובה שלא ישוב. סמל לזעקת הנשים הצעירות הרבות שנתרו ללא חתניהן העתידיים ועדיין לא הספיקו להינשא להם. בעבודה זו שולב טקסט מתוך השיר 'בשביל אל הברכות', מילותיו של יורם טהרלב: 'והיא יודעת שהוא לא יחזור לנצח, והיא עוד מתפללת שהוא רק שכן'. יצירה זו מבטאת החמצה וכאב עז של נשים צעירות שלא הספיקו להינשא לאהוביהן וחלקם גורלם עדיין לא נודע. יצירות אלו נשלחו לתערוכה חברתית של עמותת תומר בן חורין בשם 'חרבות של תקווה' (אוצרת: שירה כוכבי) והוצגו במשך חודשיים עם עבודות רבות אחרות של אומנים שהגיבו לאירועי הזוועה מהאבל והאובדן ועד לתקווה".

היצירה "לכל אם יש צעיף לעטוף בו את ילדה" של ורד גרנדיר פרוכטמן, צילום: פרטי

כך אומרת האומנית והציירת ורד גרנדיר פרוכטמן, שבימים אלו מציגה בספריית הטכניון בנווה שאנן בחיפה תערוכת יחיד ייחודית בשם "אימהות חובקות ילדים" בחסות עמותת תומר בן חורין המהווה פלטפורמה לקידום אומנים. התערוכות הקודמות שבהן הציגה יצירות ייחודיות שלה העוסקות בנשים הן "תלתלים" ב'גרני הזהב' בתל אביב ו"אישה" שהוצגה במתחם החברתי בתל אביב.

היצירה "שמיים שחורים" של ורד גרנדיר פרוכטמן, צילום: פרטי

חוזקות בשם "מציאת היהלום הפנימי", הוציאה לאור ספר ושבעה מוצרי תרגול, והיא מפיצה את שפת היהלום הפנימי בבתי ספר ובפני צוותי חינוך. "המסר שלי הוא לעשות שימוש ביכולות הייחודיים של כל אחד ואחת מאיתנו ולחיות חיים מלאים. כילדה תמיד הייתי מתבוננת בבני אדם. נפש האדם סיקרנה אותי וחשתי שאני מביטה באנשים ונפשם הייתה משתקפת אליי. הייתי מבינה את נפשם של אנשים ללא שית, ולעיתים רק בזכות אינטואיציה. עיתונאית, שראיינה אותי מיד לאחר חזרתי לארץ מניו-יורק, אמרה לי: 'את מציירת פנים ונשמות'. כך הבנתי שסגנון הציור הייחודי שלי מחבר בין הגוף לנפש ושאני מציירת פנים ונשמות המשתקפות מתוך פורטרטים נשיים".

הפעם הראשונה שבה נמכרו ציוריה הייתה כשהתגוררה בניו-יורק. "הציורים שלי היו תלויים על קירות הבית שבו התגוררתי, ואישה אחת שהגיעה לביקור לא הצליחה להוריד את עיניה מהציורים ושאלה אותי: 'את מוכרת?' עניתי בחיוב והיא רכשה שלושה ציורים. אז הבנתי שלציורים שלי יש ערך וקהל ושיש לי סגנון אומנותי ייחודי משלי. בשנים האחרונות מקבלים הציורים שלי הכרה אומנותית ומוצגים בגלריות ובתערוכות שונות בישראל. בשנה האחרונה הצטרפתי לעמותת תומר בן חורין, אני מציגה בתערוכות שונות ולא מפסיקה לצייר נשים מלאות עוצמה שנפשו משתקפת מציוריי".

כילדה חשה שקופה והרגישה שקולה לא נשמע. "כאדם בוגר, כמטפלת וכאומנית חרטתי על דגלי להשמיע את קולי באומץ וחרטתי על דגלי להשמיע את קולם של אחרים, שלא תמיד קולם נשמע. הציורים שלי זועקים את זעקת הנשים, את זעקת האימהות שרצו לגונן על ילדיהם ולא צלחו, את זעקת האהובות שלא יזכו להינשא לחתנים שלהן, את זעקת הנשים הצעירות שיצאו לרקוד, את זעקת החיילות הצעירות שגופן הפך להפקר והחופש האישי שלהם נרמס באכזריות ובשנאה תהומית ואת זעקת האימהות המגוננות על ילדיהן בחיקן".

לדבריה במלחמה זו נחצה קו אדום. "לא עוד חיילים נלחמים בחיילים וטרוריסטים שולפים ילדים בפיגמוות ממיטותיהם וטובחים בהם. אני מוחה על כל הגבולות ההומניים שהופרו: נשים ואנשים שהחופש שלהן הופר וגופן הפך להפקר ואימהות שלא הצליחו לשמור על ילדיהן והצעיפים הדקים לא הצליחו לשמור עליהם. הצבעים העזים מסמלים חיים, והמבט המבועת מסמל את הפחד הנורא שנצרב בתודעתנו מתמונתה של שירי ביבס מגוננת על פעוטותיה הרכים. מאז השבעה באוקטובר הכאב כה גדול, ולכן אומנות מחאה היא הדרך היחידה עבורי להשמיע זעקה חשובה זו כדי לא לאפשר לעולם לשכוח".

שאם אינני מבינה מתמטיקה זה אומר שאינני חכמה מספיק. בגיל עשר התקשרה מנהלת בית הספר לאמי ובישרה בקול נרגש: 'הילדה מחוננת באומנויות'".

בית הספר בחר בה כנציגה לחוג של נוער שוחר אומנויות, וכך מצאה את עצמה נוסעת לתל אביב באוטובוס, מציירת ומפסלת בביתן הלנה רובינשטיין, שהוא שלוחה של מוזיאון תל אביב. שם פגשה ילדים כמותה עם נטייה עזה לאומנות, גילתה את כשרונה באומנויות ואף זכתה בפרסים ובמלגות. "מילדה שקופה עם דימוי עצמי נמוך גיליתי בעצמי כישרון

האומנית והציירת ורד גרנדיר פרוכטמן, צילום: פרטי

לאומנויות והתחברתי לתחושת ערך ומסוגלות. ציירתי בעיקר דמויות של נשים ססגוניות בצבעים עזים עם צוואר ארוך". נטייתה הברורה לאומנות הובילה אותה בגיל 22 לבחור במסלול איפור מקצועי, והיא השתלבה כמאפרת אופנה, קולנוע וטלוויזיה בעולם המדיה. במשך שנים רבות עסקה באיפור מדיה, ואף התגוררה בניו-יורק במשך שבע שנים ומשם נסעה עם צוותי צילום ברחבי העולם, איפרה שחקניות קולנוע ודוגמניות ידועות עבור המגזינים המובילים ויוצגה על ידי סוכנות אופנה מובילה. בניו יורק החלו להימכר ציוריה ואז הבינה שיש להם עוצמה ייחודית. בניו-יורק החלה לכתוב את ספרה הראשון, שיצא לאור באנגלית בישראל, כלל סקיצות פנים וסגנונות איפור ועסק בקשר שבין טיפוח להצלחה. בגיל 40 עברה שינוי קריירה. "הייתה לי תחושה חזקה של העדר מימוש, ולאורך כל השנים המשכתי לצייר נשים ססגוניות עם מבט נוגה. יצאתי ללמוד אימון, הנחיית קבוצות, ייעוץ זוגי, אימון מנטלי, NLP וגשטלט. כך עברה מעולמות האופנה לעולמות הטיפול, שבהם היא מתבוננת אל נפש האדם, שמאז ומתמיד אותן נפשות השתקפו בציוריי" היא מספרת. עם השנים פיתחה מודל ייחודי לזיהוי